

Psalmus

In illa equitate angelorum. Sed videte quid dixerim: non erit confessio peccatorum. Non dixi: non erit confessio: erit enim confessio laudis. Semper confiteberis illum deum: te creaturam: illum pectorez: te protectum. In illo quodammodo absconditus eris: sicut dictum est: Absconde eos in abscondito vulnus tuus. In atria eius in hymnis confessionum confitemini ei. In portis confitemini: et in atria cum intraueritis confitemini in hymnis. Hymni laudes sunt. Quando intras te reprehende: cum intraueris illum lauda. Aperi te ubi portas iusticie: dicit in alio psalmo: ingrediens in eas confitear domino. Aliquid dixit: cum ingressus fuero iam non confitebor. Etiam ingressus confitebitur. Que enim peccata confitebatur domini noster Jesus christus quando aut: Confiteor tibi pater domine celum et terram. Illum laudans confitebat: non se accusans. Laudate nomen eius quoniam suauis est dominus. In eternum misericordia eius. Nolite putare quia deficitis in laudando. Laudatio vestra quasi maledicatio erit. Quantu laudatis: statim vires acqritis: et tunc dulcescunt quem laudat. Laudate nomen eius quoniam suavis est dominus. In eternum misericordia eius. Et usque in generationem et generatione veritas eius. Aut omnem generationem accipe quod dictum est in generationem et generatione: aut in duabus generationibus: unam terrenam: alteram celestem. Hic est generatio una que parit mortales: altera que parit eternos. Veritas eius et hic est et ibi. Noli putare quia hic non est veritas eius. Si non hic esset veritas eius: non diceret in alio psalmo: Veritas de terra orta est. Nec ipsa veritas dicaret. Ecce ego vobiscum sum usque in consummationem seculi.

Explicit Tractatus de ps. XCIX.

Incipit Tractatus de ps. C.

Expositio psalmi.

Psalmus iste centesimus quod habet in primo versu: hoc in toto corpe eius querere debemus.

Misericordiam et iudicium canabo tibi domine. Nemo sibi ad impunitatem blandiat de misericordia dei: quia est iudicium. Et nemo i

C

melius commutatus exborreat iudicium dei: quia precedit misericordia dei. Homines enim quando iudicant aliquando victi misericordia faciunt contra iusticiam: et videtur in eis esse misericordia: et non esse iudicium: aliquando vero rigidum volentes tenere iudicium perdunt misericordiam. Deus autem nec in bonitate misericordie perdit iudicij severitate: nec in iudicando cum severitate amittit misericordie bonitatem. Ecce si temporibus distinguamus hec duo: misericordias et iudicium. Forte enim non sine causa ipso ordine posita sunt: ut non diceret iudicium et misericordiam: sed misericordiam et iudicium. Si ergo per tempora distinguamus hec duo: forte inuenimus modo tempus esse misericordie: futurum autem tempus iudicij. Quomodo est primo tempus misericordie? Primo in deo considera: ut et tu quantum ipse tibi donavit imitaris patrem. Neque enim arrogans dicimus patrem nostrum nos debere imitari: quando quidem dominus ipse unicus dei filius ad hoc nos hortat dicens: Estote sicut pater vestre celestis: Cum diceret: Diligite inimicos vestros: orate pro eis qui vos persecuntur: ut sit tis inquit filii patris vestri qui in celis est: qui solem suum oriri facit super bonos et malos: et pluit super iustos et iniustos. Ecce misericordia. Quando vides iustos et iniquos eundem solem intueri: eandem lucem capere: eosdem fontes bibere: eadem pluvia saginari: hisdem fructibus terre repleti: similiter aerem ictumducere: hinc equilatera bona mundi: noli putare iniustus esse deus qui dat ista equaliter iustis et iniustis. Misericordie tempus est: non duum iudicij. Tali enim primo deus per misericordiam parceret: non inueniret quod per iudicium coronaret. Est ergo misericordie tempus: quam patientia dei ad penitentiam adducit peccates. Audi apostolum dicente: utrumque tempus: et distinguere et tu. Existimas autem inquit o bone quod iudicas eos quod faciunt ea et eadem agis: quoniam tu effugies iudicis dei. Intendite: videbat enim se. Sed cuiuslibet dicitur: Non enim unius homini dicitur: sed generis humano talia dicebat se committere multa mala quotidie: et tandem vivere nihil mali sibi contingere: et putabat aut dormire deus: aut res humanae non attendere: aut amare facta hominum mala: tollit istam cogitationem de corde: sed bene intelligentibus. Quid ergo ait: Existimas o homo quod iudicas eos qui talia agunt et facis ea: quoniam tu effugies iudicium.

EE 5

¶ Psalmus

cium dei: Et quasi diceret: quare facio tanta mala quotidie: et nibil malum mihi pertinet: secutus ostendit illi tempus misericordie. An diuinias benignitatis et patie et longanimitatis eius contemnis? Et vere quod hoc contemnebat: sed fecit illum sollicitum: Ignoras inquit quoniam benignitas dei ad penitentiam te adducit: Ecce tempus misericordie. Ne autem ille sp putaret futurum: quoniam secutus est terruit: Tu autem iam tempus iudicij audisti: audi tempus misericordie. Propter misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. Tu autem inquit sum duricius cordis tui et cor impenitentis: thesaurizas tibi iram in die ire et reuelationis iusti iudicij dei: quod reddet vnicuique sum opera sua. Ecce misericordia et iudicium cantabo tibi domine. Sed minat est de iudicio: Numquid ideo iudicium dei tantummodo formidandum est: et non amandum: formidandum male propter penam: amandum bonis propter coronam. Quia ergo terruit malos apostolus in hoc testimonio quod commemorauit: audi ubi spem dat bonis de iudicio: seipsum ponit et dicit et ostendit: et ipse in se tempus misericordie: quod nisi et ipse inueniret tempus misericordie: qualem illum inueniret in iudicio: Blasphemus persecutor in iuriosum. Sic enim dicit et commendat tempus misericordie in quo modo sumus. Qui igitur fui inquit blasphemus et persecutor et iniuriosus: sed misericordiam consecutus sum. Et forte ipse solus persecutus est misericordiam: audi quoniam erigit. Ut in me inquit ostenderet christus Jesus omnem longanimitatem ad informationem eorum quoniam credituri sunt illi in vitam eternam. Quid est ut in me ostenderet longanimitatem: Ut unusquisque per te et sceleratus videatur: quod Paulus accepit veniam: et non de se desparet. Ecce ostendit se: erexit et alios. Ubi: In tempore misericordie. Audi in tempore iudicij quod dicat de bonis: Iterum dices de se et de aliis propter misericordiam consecutus est. Quare: Qui fuit blasphemus et persecutor et iniuriosus: venit dominus ut donaret Paulum: non ut redderet. Nam si reddere vellet: quod inueniret quod redderet peccatori: nisi penam et supplicium: Noluit reddere penam: sed donavit graziam. Audi quod ille cui donavit tenet dominum etiam debitorum: Inuenit enim donator tempore misericordie: tenet debitor tempore iudicij. Quoniam igitur dicit: videte. Ego enim iam imolor: dixit: et tempus resolutionis meae proximum est. Bonum certamen inveni: cursum consummaui: fidem suauui. Hoc tempus misericordie: Audi de iudicio: Bece

C

terro superest mihi corona iusticie: quem reddet: mihi dominus in illa die iustus iudex. Non dixit donat: sed reddet. Non donabat misericors erat: qui reddet: iudex erit: quia misericordia et iudicium cantabo tibi domine. Et donando dilecta fecit se debitorum corone: ibi misericordia consecutus sum. Misericors ergo dominus primo: hic autem reddet mihi coronam iusticie. Si reddet: Quia iustus iudex est. Quare iustus iudex: Quia bonum certamen inveni: cursum consummaui: fidei suauui. Ideo iustus non potest nisi coronare ista: inuenit enim ista quoniam coronaret. Antea vero quid inuenierat quod igitur fuit blasphemus et persecutor: Ista donauit: illa coronauit. Bonauit hec tempore misericordie: coronauit illa tempore iudicij: quia misericordiam et iudicium cantabo tibi domine. Sed nunquid solus paulus igitur meruit: Hoc enim dixeram quoniam in illo testimonio terruit: sic in isto erexit. Tu dixisset: Reddet mihi in illo die iustus iudex: non solum mihi inquit: sed omibus qui diligunt manifestationem et regnum eius. Ergo fratres quoniam habemus tempus misericordie: non nobis blasphemiamur: non nos dimittamus: non dicamus: semper peccatum deus. Ecce feci heri: et peccatum deus: facio et hodie: et parcat deus: faciam et cras: quod parcat deus: Ut enim ad misericordiam: et non tempore iudicij. Si vis cantare misericordiam et iudicium: intellige: quod ideo parcat ut corrigaris: non ut in malignitate permaneas: Noli tibi thesaurizare iram in die ire et reuelationis iusti iudicij dei: quia tempus misericordie in alio psalmo dicit: Propterea auctor dicit deus: Ut quod tu enarras iustificationes meas: et assumis testamentum meum per os tuum: Tu vero odisti disciplinam meam: et abiecisti filios meos post te. Si videbas furum: currebas cum eo: et cum mechis portionem tuam ponebas. Sedens aduersus fratrem tuum detrahebas: et aduersus filium matris tue ponebas scandalum: Hec fecisti et tacui. Vide tempus misericordie. Quid est tacui: Numquid non corripui: Et si iudicauim. Quoniam enim tacet quoniam inquit clamat in scripturis: in euangelio: in predicatoribus suis: Tacui a supplicio: non a tempore. Hec fecisti et tacui. Et quod tacuit deus: id est non vindicauit: quid sibi dixit in corde suo peccator: Audi. Suspensus es inquit iniuste quod ero tibi similis: id est parvus est quod tu talis eras: et me talem putabas. Et cum ostendissim illi tempus misericordie: terruit de tempore iudicij. Argua te et statuas te ante faciem tuam. Tu te

Psalmus

ponis post te: ego te ponam ante te. Omnis enim q[uod] non vult videre p[re]ct[us]a sua: post dorsum se ponit: et alioq[ue] peccata acute attendit: nō p[ro] diligentiā: si p[ro] inuidentiā: non volēs sanare s[ed] accusare: se aut[em] obliuiscit. **C**ontra talibus d[omi]n[u]s dicit: Stipulam in oculo fratris tui vides: et trahē in oculo tuo non p[ro]sideras: Quia g[ra]tia misericordia et iudicium cātāk nobis: et nos facientes misericordias securi expectem⁹ iudicium: et sumus in corpe ipius: et nos cantem⁹ eā. **C**antat enī hoc christus: id est si solū caput cantat: a d[omi]no ē canticū hoc: ad nos nō pertinet. Si aut[em] totus christ⁹ id ē caput et corpus ei⁹: esto in mēbris ei⁹: adh[er]e illi p[ro] fidem et p[ro] spem et p[ro] caritatem: et in illo canta: in illo exulta: qr[et] et ipse in te laborat: in te sitit: in te esurit et tribulat. Ille i te adhuc morif[er]et: tu in illo iaz resurrexisti. Nā si in te nō morereret: nollet in te sibi p[ro]ci a p[ro]secutore cum diceret: Gaule Gaule q[uod]d me p[ro]sequeris: Ergo frēs mei christus cantat. Sed quō nostis: Christū assidue commendauim⁹ vobis: et scio qr[et] rūdia vob[us] nō sunt: B[ea]ns christus v[er]bum est dei p[ro] q[uod] facta sunt oia. Hoc v[er]bum ut redimeret nos: caro factū est: et habitavit in nobis. Fact⁹ est h[oc] de⁹ sup[er] oia filius dei equal[is] patri. Ad h[oc] factus est ut deus h[oc] mediator esset inf[er]no mines et deū: et reconciliaret lōge positos: et piangeret sepatos: et reuocaret alienatos: et reduceret p[er]grinos: ad h[oc] fact⁹ ē h[oc]. Factus est g[ra]tia caput ecclie: habet corp⁹ et mēbra. Quere mēbra ipius: nō gemūt p[ro] vni uersum orbē terrarū: tūc letabunt in fine in corona iusticie: de qua dicit Paulus: quā reddet mihi d[omi]n[u]s in illo die iustus iudex. Et modo g[ra]tia cantem⁹ in spe: oēs in vnu collecti. Christū enī induit[us] christus sum⁹ cu[is] capite nō: qr[et] vtq[ue] Abrae semen sumus: Ap[osto]ls hoc dicit. Quia dixi christus sum⁹: Ap[osto]ls ait ergo: Abrae semen eius fui p[ro]missionē heredes: Abrae semen estis. Cideamus si semē Abrae est christus: In semine tuo b[ea]ns dicent oēs gentes. Nō dixit i semibus tanq[ue] in multis: s[ed] tanq[ue] in uno: et semini tuo q[uod] est christus. Et nobis dicit: g[ra]tia semen Abrae estis. Manifestū qr[et] ad chistum p[ro]tineamus: et qr[et] mēbra ei⁹ et corp⁹ eius sumus: cu[is] capite nostro vnu h[oc] sumus. Cantemus g[ra]tiam misericordiam et iudicium cantabo tibi d[omi]ne. Psallam et intelligam i via immaculata q[uod] venies ad me. Nisi in via immaculata: nō potes psallere nec i telligere. Si vis intelligere in via immaculata:

tua: psalle: id est opare in hilaritate deo tuo. Que est via immaculata: Audi sequen^{ta} Alia Ita
ta. **D**eambulabā in innocentia ^{Alia Ita} Perambulabā
cordis mei: in medio domus mee. **H**ec via immaculata ab innocentia cepit: i
ipa etiā puenit. Quid queris multa vba: **I**nnocens esto: et p[ro]fecisti iusticiā. Sed q[uod]d
est esse innocentē: **B**uobus enī modis no
cet h[oc] q[uod]tum in ipso est: aut faciendo mis
erum: aut deserendo miserū: quia tu nō vis
ab illo fieri miser: et nō vis deseri ab alio si
miser fueris. **Q**uis est qui facit miseros: **Q**ui infert violentias v[er]bū insidias: **R**apit
res alienas: opprimit pauges: furat coniu
gia aliena sollicitat: caluniosus est: vult in
ferre homībus q[uod] doleāt studio maluolē
tie. **Q**uis est q[uod] deserit miseros: **Q**ui videt
inopem aliquo auxilio egentez: et cum ha
beat quomo p[ro]stet: cōtemnit: despicit: alie
nat cor suum. **Q**uā si iam omnino talis esset:
vt non opus haberet aliqua misericordia: sup
bus esset si desereret miserum. **A**dhuc i tri
bulatione carnis constitutus est: nesciens
quid sibi possit cras accidere: et despicit la
chrymas miserorū: non est innocentē. **G**z
quis est innocentē: **Q**ui cum aliij nō nocet:
nec sibi nocet. **Q**ui enim et sibi nocet: non
est innocentē. **A**ut aliquis: Ecce non tuli
alicuit: nec pressi aliquem de re mea: de iu
sto labore meo bene mibi faciam. **L**onu
num: apparati habere volo: erogare volo
quantū me delectat. **B**ibere cum quibus
volo: quātum me delectat. **L**ui aliquid tu
li: **Q**uem pressi: **Q**uis de me questus est:
Innocens videt: sed seipm̄ corruptit: si
templum dei in se euertit. **Q**uid expectas
ut in alio faciat misericordiā: et parcat mi
seri: **Q**ui in seipsum crudelis est: esse i alio
misericors p[ot]est: **L**ota ergo iusticia ad vnu
verbum innocentie redigit: **Q**ui aut[em] di
ligit iniquitatem: odit animā suā. **Q**uan
do amabat iniquitatē: putabat q[uod] alijs no
cebat. **S**ed vide si alijs nocebat: **Q**ui dili
git iniquitatem: odit animā suā. **S**ibi et
go prius nocet q[uod] vult alijs nocere: nec de
ambulat qr[et] non est vbi angustias nō pati
tur arta ois malicia: sola innocentia lata ē.
Ubi deambulabat: Deambulabā i inno
centia cordis mei in medio dom⁹ mee. **A**de
diū dom⁹ sue: aut ipsā ecclesiā dicit. **C**hri
stus enī deambulabat: aut cor suū: dom⁹
enī nostra interior: cor nostrum est: vt h[oc]
exposuerit quod superius dixit: In inno
centia cordis mei. Que est innocentia cor

Psalmus

dis suis. Medium domus sue. Hanc domum quisque habet malam: pellitur ab illa foris. Quisque enim in corde premat mala conscientia: quod modo quod ab stultitudine exire de domo sua: aut a fumo non ibi se patitur habitare: sic quod non habet quietum cor: habitare in corde suo libenter non potest. Tales foras exerunt a seipso animi intentionem: et de his que foras sunt circa corpus delectantur: quietez in nugis: in spectaculis: in luxuriis: in omnibus malis queruntur. Quare foras voluerunt sibi bene esse: Qui a non est illis intus bene: unde gaudeat in conscientia sua. Ideo dominus cum sanasset palitum ait: Tolle grabatum tuum: et vade in domum tuam. Faciat illud anima que quasi paliti dissoluta est: in membris bone operationis constringatur ut bene operetur. Tollat grabatum suum: regat cor suum: iam eat in dominum suum: intret in conscientiam suam: iam latet inueniet ubi deambulet: et psallat: et intelligat.

Alia le^a finiustam Non proponebam ante oculos meos rem malam. Quid est: non proponebam ait oculos meos rem malam. Non diligebam. Soli enim dici quod nostis de hoie quod ab aliquo diligitur: ante oculos illum habet: et ille qui contemnit sic solet queri: non me habet ante oculos. Quid ergo est ante oculos habere? Diligere. Quid est non diligere? Non ibi corde habitare. Dixit ergo non proponebam ante oculos meos rem malam: non diligebam rem malam. Et exponit ipam recte malam. Facientes purificatores odio habui. Intendite fratres mei. Si deambulatis cum christo in medio domus eius: id est si vel in corde vestro bene requiescitis: vel in ipsa ecclesia bonum iter carpitis in via immaculata: non eos tamen qui foras sunt debet odire purificatores: sed et quoscumque intus inuenieritis. Qui sunt purificatores? Qui oderunt legem dei: qui audiunt illam: et non faciunt purificatores dicuntur. Facientes purificationem odio habet: repelle illos a te. Sed odire debes purificatores: non hoies. Unus homo purificator: videte quod duo nostra habemus: homo et purificator. Hoc enim deus fecit: purificatorem ipse homo fecit. Ama in illo quod deus fecit: precequere in illo quod ipse sibi fecit. Cum enim persecutus fueris purificatorem eius: occidis quod homo fecit: et liberas quod deus fecit. Facientes purificationem odio habui. Non adhesit nulli cor prauum. Quod est cor prauum: Cor tuum. Quod est cor tuum: Cor non rectum. Quod est cor non rectum: Vide quod est cor rectum: et ibi inuenis quod est cor non re-

ctum. Rectum cor dicis hoies: quod omnia quod vult deus ipse vult. Intendite. Orat aliquis: ut ne scio quod non euenerit: orat et non prohibeat: percutit quantum potest: sed contra voluntatem ipsius euenerit aliquid: subiungat se voluntati dei: non resistat voluntati magne: quod ipse dominus sic illud expavit: ostendens infirmitatem nostram in se quod passurus erat ait: Christus est anima mea usque ad mortem. Non enim vere ille timebat mortem: qui in parte habebat ponendi animam suam: et in parte habebat iterum sumendi eam. Et Paulus apostolus miles ipsius: servus ipsius clamat: Bonum certamen certavi: consummavi: fidem suam: de cetero reposita est mihi corona iusticie: quam reddet mihi dominus in illo die iustus iudicet. Exultat quod moritur est: et dominus eius et imperator eius tristis est quod moriturus est. Ergo melior seruus quam dominus. Et ubi est quod ait ipse dominus: Sufficit seruuo: ut sit sicut dominus eius: sufficit discipulo: ut sit sicut magister eius: Ecce fortior est Paulus ventura morte: et dominus tristis est. Optabam inquit dissolui: et esse cum christo. Gaudet quod dissoluit: ut sit cum christo: et ipse christus tristis est cum quo ille futurum esse esse letat. Sed quid erat illa vox: nisi sonus infirmitatis nostre? Multi adhuc infirmi costruantur futura morte: sed habeant rectum eorum: vitent mortem quantum possunt: sed si non possunt: dicant quod ipse dominus: non propter se: sed propter nos dixit. Quid enim dixit? Nam si fieri potest transseat a me calix iste. Ecce habes voluntatem humanam expressam. Vide itaque rectum cor: Utrum non quod ego volo: sed quod tu vis pat. Si ergo cor rectum sequitur deum: prauum cor resistit deo. Aliquid illi contingat aduersum: clamat: de quod tibi feci. Quid commisisti? Quid peccauisti? Se iustum vult videri: deum iniustum. Quid tam prauum est: quod tortus est: et tortum regulam putat. Corrigete: et inuenies rectum a quo te depravasti. Ille iustus: tu iniustus: et ideo queris es: quod hoīum est iustus dixisti: Leipzig: Quis enim dicens: quod tibi feci: iustus te putas. Sed respondeat tibi deus: verum dicens mihi: nihil fecisti: omnia enim tibi fecisti. Si enim mihi aliquid fecisses: bonum fecisses. Quicquid enim bene fit: mihi fit: quia ex percepto meo fit. Quicquid autem malum fit: tibi fit: non mihi fit: quia non fecit malum aliquid nisi sibi: quia hoc non ego iubeo. Tales quando videritis fratres corripite: arguite: corrigite. Et si non potestis corripere aut corrigere: nolite cōsen-

Psalmus

C

Alia lra
t declinantem
ame malignu^z
tire: vt possitis dicere: Non adhesit mihi
cor prauum. **L**ū declinaret a me ma-
lignus nō cognoscebam. Quid est
non cognoscebam: Nō approbabā: non lau-
dabaz: nō mihi placebat. Cognoscere enī
inuenimus i scripturis aliquā dīci p eo qd
est placere nobis. Quid enī latet deuz fra-
tres: Nūquid nouit iustos: t non nouit in-
iustos: Quid cogitas qd ille nesciat: Non
dico qd facis: sed qd cogitas quod ille ne
sciat: Non dico qd cogitas: sed qd cogita-
tur us es qd nō ille ante viderit: Omnia g
nouit deus: t tamen in fine: id est in iudici-
o post misericordiā de qbisdā dicit: In
illa die multi venturi sunt t dicent: domie
dñe in noīe tuo demona eiecumus: in no-
mine tuo vtutes multas fecimus: in nomi-
ne tuo manducavimus t bibimus. Et di-
cam illis: Biscedite a me operarij iniqtatē:
nō noui vos. Ille nō nouit aliquem: Sed
qd ē: nō noui vos: In regula mea nō vos
agnosco. Noui enī regulam iusticie mee:
nō illi cōgruitis: declinasti ab illa: distor-
ti estis. Ideo t hic dixit: non cognoscebam.
Quid est: nō cognoscebam: Nūquid for-
te quia malignus qñ obuiam fit iusto in vi-
co angusto dicit sibi qd est scriptu^r in sapi-
entia Salomonis: Grauis est nobis etiā
ad videndi: t mutat viam ne videat quez
nō vult: Sed qz multi sunt maligni qz vi-
demus: t qui nos vident: t nō solum non
a nobis declinat: sed currunt ad nos: t ali-
quādo iniqtates suas p nos impleri cupi-
unt. Plerūqz nobis contingit. Quomō g
declinant: Declinat a te qui dissimilis ē ti-
bi. Quid est declinat a te? Non te sequit.
Quid est: nō te sequitur: Non te imitatur.
Ergo cum declinaret a me malignus: id ē
cum mihi dissimilis esset malignus: t vias
meas nollet imitari: nollet sic vivere mali-
gnus quomō me illi pposui: ad imitationēz
nō cognoscebam. Quid est non cognosce-
bam: Non quia nesciebam: sed qz non ap-
probabam. **B**etrabentem primo
suo occulte: hunc psequebar. Ecce
psecutor bonus: nō dominis: sed peccati.
Supho oculo t insatiabili cor-
de: huic non conuescebar. Quid ē
nō conuescebar? Non cum illo manduca-
bam. Attendant caritas vestra: qz mirum
aliquid audituri estis. Si nō conuescebat
cum illo: nō manducabat. Elesci enim mā-
ducare est. Cur g pñmū ipm dñm inuenim
manducasse cum supbis: t nō cum publi-

canis illis t peccatoribus? Nam ipi humi-
les erant: cognoscebat em languore suu^r:
t medicu requirebant. Cum ipis superbis
phariseis inuenimus illū māducasse. Nā
superbus qdā inuitauerat illū: ipē est cui
displicuit: qz mulier peccatrix que erat i ci-
uitate famosa: accessit ad pedes dñi: t ait i
corde suo: Hic si ess^r ppba sciret q mlr illi
accessit ad pedes. Quia talerat mundicia
phariseorū: vt nemo eos iniquus tāgeret:
si quis eos immūdus vel modice tetigiss^r:
exhorrebat: ne quasi immūdos eos face-
ret tactus immūdus. At vbi peccatrix illa
que erat i ciuitate famosa accessit flere ad
pedes domini: ille cū videret eam dixit in
corde suo: Hic si ess^r ppeta sciret q mul-
lier illi accessit ad pedes. Unde sciebat qz
christus nesciuit: nisi unde suspicat^r est eu^r
nescisse: quia nō eam repulit. Quia si ipse
esset repelleret a se. Bns autem non solum
mulierem illā peccatricē nouerat: sed et il-
lius supbi vulnera medic⁹ insanabilia vi-
debat. Aut em cū audisset cogitantez: vt
ostenderet illū superbū: Symo habeo ali-
quid tibi dicere: Duo debitores erant cui
dam feneratori: unus ei debebat quiqua-
ginta denarios: aliis quingentos. Lū nō
haberent vnde redderēt: dimisit ambob^r.
Quis eum plus dilexit: Et ille cōtra se di-
xit sentēiam: extorquente sibi cōfessiōe ve-
ritatis. Credo domie quia cui plus dona-
uit. Et cōuersus ad mulierem dixit Symo-
ni. Tides istam mulierē: Intraui i domū
tuam: aquam mibi ad pedes non dedisti:
ista autē lachrymis rigauit pedes meos: t
cetera que nostis. Non opus est in alijs p
pter que ad testimoniu^r adhibuiimus diu-
nius immorari. Iste pharise⁹ superb⁹ erat:
conuescebat cu^r illo deus. Quid est ergo
quod ait: Superbo oculo t insatiabili cor
de huic non conuescebar: Quid est: non
conuescebar: Non cum illo manducabā.
Quomodo nobis proponit hec: quando
ipē non fecit: Ad imitationēz suā nos hor-
tatur. Videlius eum cōiuicatum esse cum
supbis: quomō nos phibet ne cōiuicemur
cum eis: Nos quidem fratres ppter corre-
ptionem aliquā: tenemus nos etiam a fra-
tribus nostris: t nō cum eis cōiuicamur ut
corriganter. Cum extraneis potius conui-
uamur cū paganis qz cu^r his qui nobiscū
erāt: si viderim⁹ eos male vivere vt erube-
scant t corriganter: sicut dicit apostolus. Si
qz non obaudit vbo nostro q eplam: hūc

Alia lra
t secreto

Alia lra
t non ede-
bam

Psalmus

notate: et nolite cōmiseri cum eo: et non ut
inimici existimetis: sed corripite ut fratrem.
Sicut enim plerūq; ppter medicinā: et tñ cū
extraneis multis et cum impijs sepe vesici-
mur. Quid ē hoc quod ait: Gapbo oculo et
insatiabili corde: huic nō p̄scebar: Ha-
bet epulas suas cor piuum: b; epulas suas
cor supbum. Nam ppter cibos ipsos cor-
dis superbi: ideo dicitur: insatiabili corde.
Cor supbum vñ pascit. Si supbus est: in-
uidus est: aliter non pot. Supbia miseri-
dientie est: nō pot nisi generare hanc: et cuz
illa sp esse. Ois q̄ supbus inuidus est: et si
inuidus est: mal alienis pascit. Unū dicit
apls: Si mordetis et comeditis inuidē: ri-
dete ne ab inuidē cōsumamini. Mordetis
et comedentes: nolite his conuisci: fugite
male cōuiuiū. Neq; enī se satiat gaudēdo
de mal alienis: qz insatiabili corde sūt. La-
ue ne capiaris in epul' eorū laqueo diabo-
li. Libis talibus pascebant iudei qz cruci
fixerūt dñm: Sed qz pascebant tāq; de pe-
na dñi: Nam et nos de cruce dñi pascimur:
qz corpus ipius māducam'. Bicebat enī
cū viderēt eum pendente in cruce insultā-
tes: qz insatiabiles corde erāt. Bicebat qz:
Si filius dei est descendat de cruce: alias
saluavit: se saluare non pot. Pascebant ci-
bo crudelitatis sue: et ille pascebant cibo mi-
sericordie sue. Nam inq; ignoscē illi: qz ne-
sciunt qd faciūt. Illi qz habebāt alias epu-
las: ille alias. Sed qd dicitur sit de mēsa su-
per boyz: audite. Fiat mēsa eorū coraz ipis
in muscipulā: et in retributionē et in scanda-
lum. Hasta sunt: capti sunt. Quomodo enim
aves ad muscipulā: aut pisces ad hamum
si pascūt: sed capiunt: sic et ipi. Hnt ergo im-
p̄j epulas suas: hnt p̄j epulas suas. Au-
di epulas piorū. Beati qz esuristi et sitiunt
iusticiā: qm̄ ipi saturabunt. Si qz p̄ius pa-
scitur cibo iusticie: et impius supbie: nō mi-
rum si insatiabilis corde pascit cibo iniquita-
tis. Noli pasci cibo iniquitatis: et nō tibi con-
uescit supbus oculo et insatiabilis corde.
Et vñ tu pascebaris: Et qd te delectabat:
vbi ille tibi non conuiscēbat: **O**culi
mei ad fideles terre: inq; vt coside-
rent hi mecu. Bñs dicit: Oculi mei su-
per fideles terre: vt p̄siderent bi mecu: id
est vt mecu sederet. Quō sederet: De debi-
tis sup duodeci thronos: iudicantes duo
deci tb' isrl. Iudicāt fideles frē: de qb' dñ
Pescatis qz angelos iudicabimus: Oculi
mei sup fideles terre: vt p̄sideret hi mecu.

Allia līa
fideles
t non habet

Ambulans in via immaculata: sed
mibi ministrabat. Hibi ait: non sibi.
Multi enim ministrant euāgelium: sed nō sibi mi-
nistrant: qz sua querunt: non qz Jesu chri-
sti. Quid est christo ministrare? Ea que chri-
sti sunt querere. Eodem qn̄ mali annunciant
euāgelium: alij suantur: illi puniuntur.
Bictum est enī: Que dicunt facite: qz autē
faciūt: facere nolite. Non timeas ergo qn̄
a malis audis euāgeliū. Vle illi qz sibi mi-
nistrat: id est qui sua ibi querit: tu christi ac-
cipe. Ambulans in via immaculata: sed mi-
hi ministrabat. **N**on habitauit in
medio domus mee facies supbiā. Allia līa.
t qui facit
Reuertere ad domuz illam: id est ad cor.
Non habitabat in corde meo facies sup-
biā. Nullus talis habitabat in corde meo:
resiliebat enim inde. Nemo habitabat in
corde meo: nisi mitis et quietus: supbus nō
illuc habitabat. Non enī habitabat in cor-
de iusti iniustus. Sit a te iustus remor: ne
scio quot milibus et mansionibus: simb̄ ha-
bitatis: si vnum cor habetis. Non habi-
tauit in medio domus mee facies supbiā.
Loquens iniqua non direxit in co-
spectu oculoru meorum. Hec est via
immaculata: vbi intelligimus quando ad
nos veiat domin⁹. **I**n matutinis in-
terficiem omnes peccatores ter-
re. Hoc obscurum est: dignamini adverte-
re. Jam finis psalmi est. In matutinis in-
terficiem omnes peccatores terre. Qua-
re: Ut disperdas de ciuitate domi-
ni omnes operantes iniquitates.
Sunt ergo in ciuitate dñi operantes iniq-
uitatem: et quasi parcit eis modo. Quare:
Quia misericordie tempus est: sed veniet
et iudicij: quia sic cepit psalmus. Misericordiam et iudicij cantabo tibi domine. Ja-
enumerauit supi⁹: quia illi non adheserūt
nisi boni. Malo adhesit: nec delectabat
epul' iniquitat̄ eorū qui sibi ministrabat non
domio: id est sua querebant. Et quasi di-
ceretur illi: et vt quid tales in ciuitate tua tā
to tempe tolerasti: Tempus misericordie
est. Quid est tempus misericordie: Adhuc nō
dum reuclatū est iudicij. Vox est: appare
bit dies: apparebit iudicij. Audi aposto-
lu. Itaq; nolite ante tempus quicq; iudi-
care. Quid est ante tempus: Ante diem.
Audi quia ante diez dixerit: Bonec veni-
at dom⁹: qz illuminet abscondita tenebraz:
et manifestet cogitationes cordis: et tunc
laus erit vnicuiez a deo. Nam mō qdū nō

Allia līa.
t qui loquit

Allia līa.
t ut dispe

¶psalmus

vides cor meū: t non video cor tuū nox ē.
Flescio qd ab hoie petisti nō accepisti: cōtemni te putas: t forte nō contemnerl. Cor enī nō vides: t cito blasphemas: in nocte danda est tibi venia erranti. Diligit te hō nescio q̄s: t putas q̄r odit te: aut odit te: et putas q̄r diligit te. Sz qdlibz sit nox ē: noli timere: p̄sume in christo: in illo habeto diem. Non est qd mali de illo sentias: q̄r securi sum⁹: t certi sumus: q̄r falli nō potest: amat nos: de nobis aūt inuicē nondū certi sumus. Deus enī nou' dilectionē nrām inuicē. Nos aūt si diligimus nos inuicē: q̄s videt qua dispensatiōe a nob̄ fiant ista: Quare nemo videt cor: Quia nox ē. In ista nocte in qua temptatiōes abūdant: q̄si de ipa nocte dirit psalmus: Posuisti tenebras: t facta est nox: in ea p̄transibunt oēs bestie silue. Latuli leonū rugientes ut rapiant: vt querant a deo escam sibi. In nocte querūt escam catuli leonum. Qui sunt catuli leonū? Principū t ptatū aerī būi demones t angeli diaboli. Quō sibi querunt escam: Qñ temptant. Sed q̄r nō accedunt: nisi eis deus dederit p̄tātem: ideo dictum ē: Querentes a deo escā sibi. H̄de tit Job temptandū. Qualez escā: Opulē tam: pingue mihi: iustū dei: cui ipē deus testimoniū phibuit t ait: homo sine q̄rela ver⁹ dei cultor fuit. Petiuit illū temptandū: q̄rens a deo escā sibi: t acceptit temptandū: s nō opprimendū: purgandū vō nō euerten dum: aut forte nec purgandū: s pbandū. Lamē t qui temptant aliquā tradūt occulito merito suo in man⁹ temptatoris: q̄r traditi sunt forte in p̄cupias suas. Nam dia bolus nulli nocet: nisi acceperit potestatez a deo. Sed qñ: In nocte. Quid est in nocte: In isto tpe. Lū aūt transierit nox: t venierit dies: mittunt mali cum illo in ignem eternū: iusti vō in vitam eternā. Nullus il licet temptator: q̄r nō sunt illic catuli leonum: q̄r transacta est nox. Jō dñs discipulis suis ait: Hac nocte postulauit satanas vexare vos sicut triticū: t ego rogaui p̄ te. Petre ne deficiat fides tua. Quid ē vexare sic triticū: Quō ab hoie triticū si māducatur: nisi p̄mo attritū vt panem faciat: sic nemine manducat diabolus: nisi p̄mo per tribulationē euerterit: cōterit vt māducet. Tu aūt qd tribularis: si maneas granum: nō p̄turberis: nihil tibi cōtingit. Quō boves triturant: Nūqd in solū triticū intrat: Simul mittunt cū tribula in area. Sz nū-

C

qd timēduz est triticō: Absit: Nō cōcidit: nisi palea a triticō spolieit: superfluit t ve net ventilatio: t inueniet puram massan. Quē inuenit: granū mutat in horreū suuz: t acerū palee cōburet igni inextinguibili. Uñ dixit b: Quia diem in spe habem⁹: Dies nobis in christo debet esse: nam q̄d diu inf̄ temptatiōes sumus: nox ē. In ista nocte parcit de⁹ peccatorib⁹: vt non illos tollat. Flagellat illos temptatiōib⁹ vt corrigan: tolerat illos in ciuitate sua. Putamus sp̄ tolerabut: Si sp̄ misericors est: nō est iudiciū. Si aūt miscdiāt t iudiciū canta bo tibi dñe: mō parcit: tūc iudicabit. Sed qñ iudicabit: Cum transierit nox. Jō dixit: In matutinis interficiebā oēs peccatores terre. Quid ē: in matutinis: Lū iam dies venerit: nocte transacta. In matutinis interficiebam oēs p̄tōres terre. Quare eis parcit vsq̄ ad matutinū: Quia nox erat. Quid est: nox erat: Quia tps erat parcedi. Parcebatq̄ corda hominē essent occulta. Vides aliquē male vivere: toleras illū: nescis enī qualē erit: q̄r nox est. Utrū q̄ ho die male vivit: cras bñ vivat: t vtrū q̄ ho die bñ vivit: cras malus sit. Nox est enī: t omiēs tolerat deus: q̄r longanimus ē. Cole rat vt cōuentant ad illū peccatores: Sed q̄ nō se correxerint in isto tpe miscdiē: interficien. Et quare interficien: Ut dispergāt de ciuitate dñi: de societate hierikz: de societate sanctorū: de societate ecclie. Qñ auctez interficien: In matutinis. Quid ē: in matutinis: Cum nox transacta fuerit. Quare mō parcit: Quia tpus miscdiē est. Quare sp̄ nō parcit: Quia miscdiāz t iudiciū can tabo tibi dñe. Fratres nemo sibi blādia: Interficiet oēs opantes iniqtatez. Interficiet eos christus in matutinis: t disperget eos de ciuitate sua. Sed mō cū tps misericordie est: audiāt eum. Ubiqui clamat p̄ legem: p̄ p̄phetas: p̄ psalmos: p̄ ep̄las: p̄ euā gelia. Cidete q̄r nō tacet: q̄r parcit: q̄r eto gat miscdiām: sed cauete: quia vēturuū est iudicium.

¶ Biu Aurelij Augustini Hippomensis
epi: de centesimo t ultimo secunde Quin quagene psalmo Tractat⁹ felicif explicit.

194

